

1588 animadverterent, nullum officii genus, ut hisce initiis obsteretur, præmittebant. Pontifici, quam vehemens incendium, omnem rempublicam christianam depopulaturum, excitaretur, ostendebant: brevi ex Gallia in Italiam bellum pervasurum; omnia sursum deorsumque Gallos, ut Salassios sibi ademptos recuperent, permisturos: pietatis ac prudentiæ illius esse, ut quam primum tantorum malorum faces restinguantur, curare; ab Italiæ cervicibus arma amovere; neve pati, ut per tot annos alta hujus provinciæ tranquillitas, egregio hoc suo pontificatu labefactetur. Carolum quin etiam hortantur, ne Henricum exasperet; aliquam rationem ineat, qua molliri ejus animus queat; ne externorum vires in Italia adcersendi auctor esse velit. Ad Hispaniarum insuper Regem literas dant: quanta ex iis, quæ in Salassiiis acciderint, reipublicæ christianæ atque Italiæ præsertim impendeant, exponunt: ad hujusmodi dissidia componenda, pacemque, cujus semper studiosissimus extiterit, retinendam hortantur. Xystus, quæ ab Carolo acta sint, ob graviora damna evitanda gesta fuisse, contendit; ne hæresum pestis in suas ditiones illata, sensim serpens, universam Italiam corripere: neque ob id publicæ tranquillitati quidquam pertimescendum, Sabaudis eas ditiones Regis nomine tutari, eique se traditurum affirmante: quod ad se spectaret, omni studio pro quiete & concordia enixurum. At Carolus, non inenso in Henricum animo, sed necessitate compulsus, ut imminencia suis ditionibus hæreticorum arma propelleret, Carmaniolam aliaque oppida suo milite firmasse, & pro Rege tueri, eique tradere paratum. Senatus literis Philippus responderet, se incio quæ in Salassiiis acciderant, secuta; ut omnia componantur, operam daturum; eundem illi animum, idem studium cum Republica in Italicam pacem esse; ea ne minimum quidem detrimenti patiatur, sedulo enixurum. Verum dum hæc Philippus scriberet, Terræ novæ Dux, Insu-
brum gubernator, copias pecuniamque Sabaudis suppeditabat, quinquagintaque aureorum millia dotis Catharinæ uxoris nomine curaverat; licet ea, se ignaro, fieri Philippus diceret. Henricus vero singillatim quæ a Sabaudis gesta fuerant,

*Terræ
Novæ Dux
suspectus
Allobrogi
mittit.*